

Střední škola a Mateřská škola, Liberec,
Na Bojišti 15, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

MOTTO: „S Kuličkou hravě, vesele a zdravě...“

Zkrácená verze

Podklady:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (2004)

Č.j. 32 405/2004-22

Manuál pro tvorbu ŠVP PV

VÚP – únor 2005

Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské školestr. 3

2. Charakteristika vzdělávacího programustr.4-5

a) Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

b) Hlavní používané metody a formy práce

3. Vzdělávací obsah str.6-15

1. KULIČKY NY UVÍTANOU – ZÁŘÍ
2. BAREVNÉ KULIČKY – ŘÍJEN
3. KULIČKY ZDRAVÍ – LISTOPAD
4. VÁNOČNÍ KULIČKY – PROSINEC
5. PRACOVNÍ A SPORTOVNÍ KULIČKY – LEDEN
6. VESELÉ KULIČKY – ÚNOR
7. ROSTLINNÉ KULIČKY – BŘEZEN
8. ZVÍŘECÍ KULIČKY – DUBEN
9. RODINNÉ KULIČKY – KVĚTEN
10. SPOLEČNÉ KULIČKY – ČERVEN

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název

Střední škola a Mateřská škola, Liberec, Na Bojišti 15, příspěvková organizace

Adresa

Na Bojišti 759/15, Liberec III-Jeřáb, 460 07 Liberec

Zřizovatel

Liberecký kraj, U Jezu 642/2A, 460 01 Liberec

Součástí školy jsou:

- Střední škola
- Mateřská škola

IČ školy

00671274

Telefon

485 151 099

e-mail

info@ssams.cz

webové stránky

www.ssams.cz

zápis do rejstříku škol a školských zařízení

1. 1. 2014

ředitel

Ing. Zdeněk Krabs Ph.D.

vedoucí učitelka

Radomíra Hubečková

platnost dokumentu

od 1 1. 2014

2. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) „S Kuličkou hravě, vesele a zdravě“ vychází z potřeb dětí, dále z podmínek a možností naší mateřské školy a z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Vzdělávací nabídka ŠVP zahrnuje všechny vzdělávací oblasti v souladu s RVP PV. Symbolem našeho programu je „ Kulička“, která svými barvami symbolizuje a připomíná přirozenou potřebu rozvíjet dítě všestranně s rozmanitostí – ve všech vzdělávacích oblastech. “

Tematické celky jsou rozloženy na 10 integrovaných bloků a řazeny podle měsíců tak, aby postupně byly naplňovány dílčí cíle RP. Z tematických celků učitelky vycházejí při tvorbě třídního programu. V praxi však nejsou pevně ohraničeny. Konkrétní časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole.

a) Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

Naším záměrem je upevňovat u dětí **tradice**, ať ve smyslu tradičních hodnot jako je přátelství, tolerance, respekt, spolupráce, pomoc, odpovědnost, láska, úcta, pravda, v neposlední řadě se soustředíme na tradiční rodinu, zejména na úzkou spolupráci s ní a dále na lidové tradice jako jsou vánoce, velikonoce, významné svátky.

Při své práci klademe velký důraz na **zdraví** dítěte. Jelikož zdraví neznamena jen zdraví tělesné, ale i duševní a sociální, máme na mysli v první řadě spojení všech forem zdraví. Usilujeme u dítěte o rozvinutí zdravého sebevědomí, sebe přijetí, samostatnosti, pozitivního myšlení a jednání, pěstování kontaktu a komunikace a spolupráce s ostatními, umění překonat strach, umění být tolerantní, myslet i na druhé, usilovat o zachování přírody, chránit a ctít všechny podoby života, Tím se otevírá základna pro lásku, pomoc, pochopení, spokojenost. Pomáhá dítěti lépe zvládnout život.

Nejdůležitější je pro nás šťastné a spokojené dítě.

Při vlastní práci s dětmi máme na mysli 3 ústřední rámcové vzdělávací cíle RVP PV:

1) Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení - snažíme se podporovat

- tělesný a duševní vývoj
- rozvoj správné výslovnosti
- aktivní poznávání a další chuť k učení, poznávání nových věcí kolem sebe
- rozvoj schopnosti přemýšlet a rozhodovat se
- rozvoj poznávacích schopností, zájmů a fantazie
- učit se včas reagovat na změny a dokázat se s nimi vyrovnat.

2) Osvojení si základních hodnot, na kterých je založena naše společnost

- učíme děti rozlišit hodnoty spojené se zdravím
- vedeme děti k sociálnímu soucítění – soudržnosti
- rozvíjíme schopnost komunikace a spolupráce
- na příkladech učíme napodobovat důstojné vztahy mezi lidmi.

3) Získávání samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost

- rozvíjení poznávání sebe sama, svých zájmů, možností a potřeb
- vytváření příležitosti k získání zdravé sebedůvěry
- svobodné jednání – odpovědnost.

b) Hlavní používané metody a formy práce

Uplatňujeme tyto metody a formy práce:

- **prožitkové učení hrou a činnostmi dětí** (podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí)
- **kooperativní učení** (je založené na spolupráci)
- **situační učení** (založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné a praktické ukázky životních souvislostí)
- **spontánní sociální učení** (založené na principu přirozené nápodoby)
- **aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené** (v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte)
- **řízené individuální činnosti**
- **komunitní kruh** (rozhovor, beseda, vyprávění....)
- **experimentace, objevování**
- **výlety**
- **zpracování přírodních materiálů**
- **práce s knihou a interaktivní tabulí**

3. Vzdělávací obsah

Název bloku:

1. KULIČKY NA UVÍTANOU – ZÁŘÍ

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na seznámení s mateřskou školou

Jak to u nás vypadá, jak to u nás chodí

Seznámení se s prostředím mateřské školy

Adaptace dítěte, poznáváme kamarády, prostředí, okolí

Rodina - místo kam patřím

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

1) Kompetence k učení

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2) Kompetence k řešení problému

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3) Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)

4) Kompetence sociální a personální

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5) Kompetence činnostní a občanské

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daný okolnostem

Název bloku:

2. BAREVNÉ KULIČKY – ŘÍJEN

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na činnosti související s podzimem

Poznáváme barvy podzimu

Příroda, změny v přírodě sbírání přírodnin

Co se děje na poli, na zahradě, v lese, stromy, keře, plody

Ovoce a zelenina – praktické pokusy - jak voní, chutná, jak je poznáme

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat pokroky druhých

2) Kompetence k řešení problémů

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

3) Komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)

4) Sociální a personální kompetence

- -samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

5) Činnostní a občanské kompetence

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Název bloku:

3. KULIČKY ZDRAVÍ – LISTOPAD

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na poznatky související s lidským tělem

*Moje tělo a jak funguje, svět smyslů
Vliv počasí na naše zdraví, oblečení
Když stůňu, nemoci a jak být zdravý
Co všechno dokáže počasí, časové pojmy*

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2) Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3) Kompetence komunikativní

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4) Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5) Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Název bloku:

4. VÁNOČNÍ KULIČKY – PROSINEC

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na činnosti související s vánočním obdobím

Pohádkové bytosti, čert, Mikuláš,...čtení pohádek

Čas pečení, zdobení, advent

Zvyky a obyčeje, tradice a atmosféra vánoc

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

2) Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

3) Kompetence komunikativní

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

4) Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

5) Činnostní a občanské kompetence

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Název bloku:

5. PRACOVNÍ A SPORTOVNÍ KULIČKY – LEDEN

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na poznatky o zimě, sportu a o dospělých - práci, zkušenostech

Zimní hry, sporty a radovánky, jak si děti hrají

Lidské činnosti, řemesla, profese, čemu se lidé věnují,

Hádej čím jsem, vaření,...praktické činnosti

Příroda v zimě – stromy, keře, jak jim pomoci

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

2) Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

3) Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4) Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

5) Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Název bloku:

6. VESELÉ KULIČKY – ÚNOR

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na porovnání skutečností s pohádkovým světem

Měsíc maškarád a veselí, masopust

Pohádky, pohádkové postavy dramatizace, loutky, práce s knihou

Výroba masek - při výrobě si všímát rozdílů mezi tělem lidským a zvířecím

Dopr. prostředky, značky, hry se slovy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2) Kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3) Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

4) Komunikace sociální a personální

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

5) Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Název bloku:

7. ROSTLINNÉ KULIČKY – BŘEZEN

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na přírodu, přelom zimy a jara, příroda se probouzí

(Integrovaný blok se může prolínat s blokem následujícím (s ohledem na datum velikonoce)

Změny v přírodě, příchod jara, první květiny, rostliny, roční období

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí – čistota, chránit vše živé, sázení rostlin

Příprava na Velikonoce- tradice, zvyky

Práce s knihou a tiskovinami, hudba a divadlo

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2) Kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3) Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

4) Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

5) Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Název bloku:

8. ZVÍŘECÍ KULIČKY – DUBEN

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na živočišnou říši

(Integrovaný blok se může prolínat a blokem předešlým s ohledem na datum velikonoce)

Velikonoce, tradice, vajíčka, pomlázky, barevný týden, výroba - slepičky, zajíčka,...

Zvířata a jejich mláďata, zvířata ve světě

Jaro v trávě, kdo žije u vody, ryby, ptáci, hmyz, domácí zvířátka

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2) Kompetence k řešení problému

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací;
- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii, a představivost

3) Kompetence komunikativní

- v běžných situacích komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

4) Komunikace sociální a personální

- -ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a
- pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5) Kompetence činnostní a občanské

- -spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

Název bloku:

9. RODINNÉ KULIČKY – KVĚTEN

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na rodinu, tvorbu vztahu k místu a prostředí, kde dítě žije:

*Já a moje rodina, její struktura, nejbližší i širší rodina,
Svátek matek, dárek pro maminku, maminka je nejkrásnější
Domov, náš dům, město, věci kolem nás
Každodenní činnosti (ráno, poledne, večer,...)*

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

2) Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivaci k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

3) Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

4) Kompetence sociální a personální

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5) Kompetence činnostní a občanské

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Název bloku:

10. SPOLEČNÉ KULIČKY – ČERVEN

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO BLOKU:

Zaměření na rozvoj poznatků o lidech, okolí, o světě

Svátek dětí, můj kamarád

Co už umím, co už znám, práce s knihou

Poznáváme města, kraje, zem, svět, planeta země

Hurá na prázdniny

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1) Kompetence k učení

- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2) Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s pomocí a oporou dospělého
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou – dokáže mezi nimi volit

3) Kompetence komunikační

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, upravené turistické mapy)

4) Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

5) Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

ŠVP je zpracován na tříleté období